

PARAULES I DITES 6

Quadern d'activitats de lèxic i fraseologia

Josep Martines (Coord.)
Rocío Albors Fernández
Jordi M. Antolí Martínez
Mar Reus Bas
Elena Sánchez López
Vicent Vidal Lloret

Material ajustat al nivell **C1** del marc europeu comú de referència per a les llengües.

Disseny coberta: Nina Lloréns

© Tabarca Llibres, S.L.

© Josep Martines (Coordinador)
Rocío Albors Fernández
Jordi M. Antolí Martínez
Mar Reus Bas
Elena Sánchez López
Vicent Vidal Lloret

I.S.B.N.: 978-84-8025-522-6
Dipòsit Legal: V-1413-2021

Edita:
Tabarca Llibres, S.L.
Av. Ausiàs March, 184
Tel.: 963 186 007
www.tabarcallibres.com
46026 • VALÈNCIA

Imprés:
Gráficas Leitzarán

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra sols es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, s'ha d'adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

ÍNDEX

UNITAT 1	QUINA CARA QUE FAS!	4
UNITAT 2	LA NATURA	28
UNITAT 3	LA CASA	50
UNITAT 4	EL COMERÇ I ELS DINERS	68
	GLOSSARIS I SOLUCIONARIS	89

I. EL BLOG

Per què són moda les barbes?

Amb el canvi de mil·lenni i especialment des de l'any 2010, s'ha difós a casa nostra un nou corrent cultural que ha alterat, com pocs ho havien fet abans, la manera com vivim. La cultura *hipster* ha importat un estil de vida que s'ha escampat com la carabassera i que s'ha arribat a imposar com una tendència, especialment entre els homes que volen anar a l'última. Tant és així que ha esdevingut molt més que una subcultura; ha esdevingut, de fet, una filosofia de vida associada a la música independent i allunyada de la cultura de les masses dominants. Doncs bé, ells, els *hipsters*, són els que han fet ressorgir la barba d'entre les tenebres. Però no qualsevol barba, no, sinó les barbes polides, cuidades i amorosides fins a no poder més. Barbes que es converteixen en una característica diferencial i alternativa de les persones que les porten.

Sí senyors! Les barbes són moda i les que més es porten són aquestes:

- **La barba ombrejada:** feta en tres dies, desordenada i sensual. Per als més pràctics.
- **La barba arrodonida (o pera):** el bigot creix sobre els dos costats de la barbata i s'hi acaba unint. Per als arriscats.
- **La barba espessa:** densa i atapeïda. Per als qui no els fa mandra de cuidar-se cada dia.
- **La barba de naufrag amb monyo:** llarga i falsament descuidada. Si va unida a un monyo arrodonit, ja és el súmmum.
- **La barba de llarg trajecte:** vertical, més que llarga i atrevida. Per als qui volen arribar a l'extrem.

Malgrat les tendències generals, no totes les barbes són per a totes les cares (o no totes les cares són per a totes les barbes). Cal adaptar l'estil de cada barba a cada cara perquè vaja relacionada amb el caràcter i el tarannà de cada home. Sobretot inicialment, és important buscar l'assessorament d'un bon professional. Després, amb paciència, uns quants trucs i bons productes, ja serà prou.

La majoria dels estudis que s'han dut a terme al voltant de l'univers de les barbes conclouen que, com passa amb els pentinats, aquestes alteren radicalment la percepció que tenim dels altres. I, per què? Doncs perquè, ens agrada o no, les aparences són importants, i els judicis de valor que fem a primer colp d'ull sobre les persones que no coneixem depenen, en bona mesura, d'aquest fet.

Segons una investigació duta a terme l'any 2011 pels psicòlegs Barnaby Dixson i Paul Vasey, i publicada a la revista científica *Behavioral Ecology*, les persones que duen barba són percebudes com a persones d'un estatus social més elevat, més respectables i poderoses. I no tan sols això, sinó que també semblen més madures, dos anys més de mitjana, tinguen l'edat que tinguen. També hi apareixen els adjectius *masculí* i *fort*. Segons aquest estudi, els barbuts semblen més forts, més valents i més dominants que aquells que no porten barba, unes conclusions a les quals també va arribar, l'any 1973, el psicòleg Robert Pellegrini. Més recentment, la revista *Evolution & Human Behaviour* publicava un article del mateix Barnaby Dixson amb Robert Brooks que apuntava que els homes amb barba són considerats més atractius que els que s'afaiten. Sembla, per tant, que amb barba es lliga més. Ja ho sabeu!

(Text adaptat de «Per què les barbes estan de moda», extret de *D'estil*, <https://destil.comunicaunica.cat/ca/les-barbes-estan-de-moda>)

1. Troba, al text, els antònims dels adjectius següents.

- a) lleig: _____ g) deixat: _____
b) impresentable: _____ h) brut: _____
c) immadur: _____ i) antiquat: _____
d) dèbil: _____ j) covard: _____
e) poregós: _____ i) barbamec: _____
f) submís: _____

2. Llegeix aquestes descripcions de diferents estils de barba. Sabries relacionar-les amb les imatges?

a) **Barba de dos dies.** Estil de barba completa de pèl molt curt, que fa l'efecte d'una ombra. És una barba apropiada per a aquelles persones que volen tenir-ne, però que defugen la barba hipster, extremadament llarga i espessa. Es tracta d'una barba que no passa de moda.

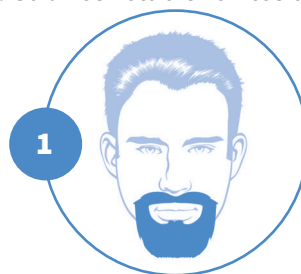
b) **Cadenat.** Barba formada pel bigot i la pera unides, amb pèl que arriba fins a mitjan galta. És una barba circular, que emmarca els llavis. És la barba dels dolents de la pel·lícula.

c) **Garibaldi.** Barba completa, d'estil aparentment deixat, que es caracteritza per presentar la part inferior arrodonida. És adequada per a homes amb cara redona o ovalada. Aquest estil pren el nom d'un dels personatges més famosos que el va dur: Giuseppe Garibaldi.

d) **Mutton Chops.** Barba formada per unes patilles que arriben fins a mitjan galta i unides al bigot, sense pèl a la barbata. És una barba molt atrevida.

e) **Old Dutch.** Barba sense bigot. És llarga i espessa i es retalla de manera que se li dona una estructura quadrada. És la millor barba si et destorba el bigot quan menges.

f) **Verdi.** Barba completa, de punta arrodonida. És característic d'aquest estil el bigot, que apareix separat de la barba i amb les puntes caragolades. Aquest model s'inspira en la imatge del compositor italià Giuseppe Verdi.

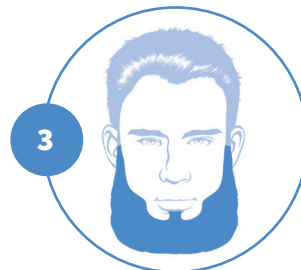

1

a)

2

3

c)

4

5

e)

6

f)

3. Vols fer de conillet d'Índies? Tot seguit reproduïrem l'estudi de Barnaby Dixson i Paul Vasey que apareix esmentat en l'article. En la imatge veuràs un mateix model amb dos estils diferents: amb barba i afaitat. De les parelles d'antònims següents, quina assignaries a cadascuna de les imatges?

amable – esquerp • decidit – indecís • encisador – odiós • intel·ligent – ximple
peresós/pereós – faener • planer – vanitos • poderós – dèbil • poregós – valent

Imatge a: _____

Imatge b: _____

II. XARXA DE MOTS

4. Ompli els buits amb els mots següents:

bajoca • bròfec • encisador • esquerp • extravertit • faener • gasiu • ociós • pessimista • poruc
presumptuós • rialler • sapastre • sensat • set-ciències • sompo • sorneguer • tafaner • tossut • ximple

LES MANERES DE SER		
Quant a la intel·ligència, voluntat, presa de decisions	intel·ligent sabut savi	obtús simple 2. _____
	1. _____ saberut	
	incrèdul escèptic	crèdul ingenu innocent 3. _____
	assenyat prudent 4. _____	desassenyat poca-solta boig
	sarcàstic 5. _____ irònic	
indecís cagadubtes	decidit	

	flexible	cabut 6. _____
	abúlic apàtic	inquiet actiu
Quant als interessos	discret	7. _____ xafarder
Quant al tracte amb la gent	afable amable cordial bonhomiós	adust aspre eixut 8. _____ murri taciturn
	9. _____ sociable	sorrut tímid introvertit
	brètol bandarra gamberro	
	educat	10. _____ grosser groller
	11. _____ encantador enlluernador	repel·lent odiós
	12. _____	ploró ploraner queixó
	vergonyós	pocavergonya desvergonyit
	humil	fanfarró
	planer modest	presumit vanitos 13. _____
	Quant al treball, manera de fer les coses	hàbil capaç
flegmàtic tranquil		atarantat atabalat
15. _____ feiner treballador		gandul mandrós gos peresós malfaener
aqueferat ocupat		16. _____ desficiós

Quant als diners	generós gastador malgastador	estalviador 17. _____ avar avariciós
Quant a l'ànim, actitud	valent intrèpid coratjós	poregós 18. _____ covard
	trist amargat fracassat frustrat ploramiques 19. _____	alegre optimista
	viu espavilat	20. _____ avorrit

5. Ompli els buits amb els mots següents:

argentat • borni • botijós • espigat • flac • geperut • guerxo
lleig • moré • pera • polit • ros • rull • xato

L'APARENÇA FÍSICA		
Alçària	alt 1. _____	petit xicotet menut
Pes	gros gras panxut	prim escanyolit 2. _____
Corpulència	robust corpulent forçut fort cepat 3. _____	escanyolit esquifit
Bellesa	bell ben plantat guapo	4. _____
Color de pell	moreno 5. _____ bru	pà·lid blanc
Nas	nassut	6. _____ camús

Cabells i/o pèl	color	7. _____ roig
		pèl-roig
		moré moreno bru
		castany
		canós blanc 8. _____
	forma	llis
		9. _____ arissat
		ondat ondulat
	facial	barba
		10. _____ bigot bigoti
barbamec		
calb		
Altres: alteracions, manca de facultats	vista	miop
		estràbic 11. _____
		12. _____ tort
		cec
	parla	tartamut 13. _____
		farfallós papissot
	motor	coix
	columna	14. _____
	dents	desdentat esdentegat

6. Ompli els buits amb els mots següents:

barnús • calces • calçotets • dessuadora • espadenya • gavadina
granota • jupetí • mitjons • peüc • pitet • samarreta • texans

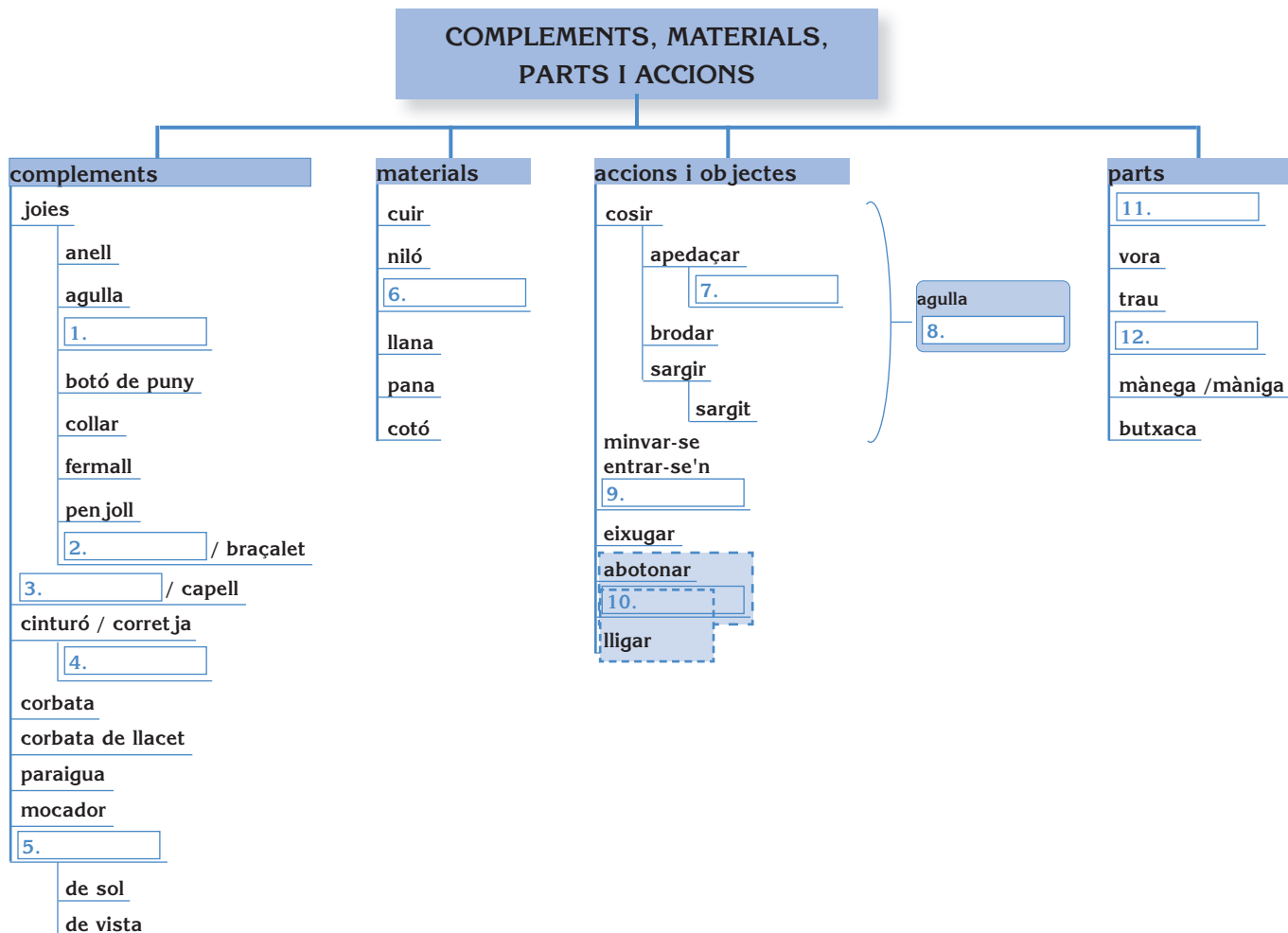
PECES DE ROBA

bàsiques	
	pantalons
	falda / faldilla
	1. <input type="text"/> / camiseta
	2. <input type="text"/> / vaquers
d'abric	
	armilla / 3. <input type="text"/>
	suèter
	4. <input type="text"/>
	jaqueta
	caçadora
	bufanda
interior	
	5. <input type="text"/> / mitges
	calcetins / 6. <input type="text"/>
	bragues /calces
	7. <input type="text"/>
	sostenidors
de nadons	
	bolquer
	8. <input type="text"/>
	xumet/xupló
d'esport	
	xandall
	9. <input type="text"/>
de treball	
	davantal
	10. <input type="text"/>
de bany	
	banyador
	tovallola
	biquini
	11. <input type="text"/>
de dormir	
	12. <input type="text"/>
	pijama
calcer	
	sabata
	sabatilla
	esportiva
	13. <input type="text"/>
	sabata de taló

7. Ompli els buits amb els mots següents:

arracades • barret • camal • cordar • didal • embeure-se'n • folre • pedaç • polsera • sivella • ulleres • vellut

8. Dels trets personals següents, quins diries que tenen connotacions positives i quins són negatius? Llig les paraules del requadre i classifica-les en la graella.

intel·ligent • obtús • abúlic • innocent • bajoca • assenyat • sorneguer • tossut
encisador • brètol • extravertit • planer • rialler • groller • matusser • faener

Positives (+)	Negatives (-)

9. Les parts del cos o les afeccions poden rebre noms diferents segons la procedència del parlant. Relaciona les paraules següents amb els equivalents.

ros/rossa • pèl-roig/pèl-roja • castany/castanya • bru/bruna • rull/rolla
llis/llisa • calb/calba • canós/canosa • llarg • curt

a) Aquesta és Anna. Anna té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és una dona _____

b) Aquest és Xavi. Xavi té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és un home _____

c) Aquesta és Raquel. Raquel té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és una dona _____

d) Aquesta és Naiara. Naiara té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és una dona _____

e) Aquest és Jaume. Jaume té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és un home _____

f) Aquest és Ferran. Ferran té els cabells _____
_____ Per
tant, podem dir que és un home _____

10. Completa les frases següents amb una paraula del llistat. Ves amb compte, potser has de canviar-les de gènere o nombre.

ploraner • murri • tafaner • desficiós • repel·lent • presumtuós

- a) La filla de la veïna és una _____, es passa tot el dia guaitant per la finestra per veure qui entra i qui ix de l'edifici.
- b) No em digues que Gerard no és _____... És molt astut i tot ho fa pel seu interès.
- c) Aquells dos són molt _____. Agafen el Ferrari per dur els xiquets a col·legi i ho fan perquè tothom els veja.
- d) Mira que sou _____! Marta, Marina, però si no n'hi ha per a tant!
- e) Per favor, endueu-vos la xiqueta a fer un passeig, que està molt _____ i no em deixa fer feina.
- f) Cada vegada que dic alguna cosa em corregeix el que dic, no m'ho puc creure! No pot ser més _____, és impossible!

11. Relaciona les paraules amb les definicions corresponents.

a) De poc trellat.	1) pocavergonya
b) D'índole closa i poc tractable.	2) ximple
c) De geni eixut, aspre.	3) malfaener
d) Que té molta feina.	4) poregós
e) Que fàcilment pren por.	5) ploramiques
f) Que fuig de feina o que la fa malament, que és gandul.	6) sorrut
g) Que per no res plora.	7) aqueferat
h) Que parla o obra amb desvergonyiment, que no té vergonya.	8) adust

12. Els trets físics següents descriuen el pes, l'alçada, la corpulència, la bellesa, el color de pell i dels cabells d'una persona, o fins i tot les dimensions del nas. Sabries trobar el mot intrús de cadascun dels llistats?

- a) gras – panxut – escanyolit – alt
- b) petit – menut – alt – ben plantat
- c) ros – cepat – esquifit – forçut
- d) bell – prim – guapo – lleig
- e) moré – xato – pà·lid – blanc
- f) pèl·roig – calb – ondat – pà·lid
- g) nassut – camús – rull – xato

- 13.** Una vegada que has trobat els mots intrusos dels llistats anteriors, classifica'ls segons quina és la categoria que permeten descriure.

categoria	mot
alçada	
cabells	
color de pell	
dimensions del nas	
pes	
bellesa	

- 14.** Completa les frases següents amb un mot corresponent a una peça de vestir. Per a saber de quin mot es tracta, tan sols has de reordenar les lletres.

a) Ja sóc prou alta per a posar-me _____. Quina incomoditat!

ABSAAT ED LATÓ

b) Posa't el _____ si no vols refredar-te.

ÈTUSRE

c) No pots anar a la boda de la teua germana amb una _____, és massa informal.

SUESADDRAO

d) El mecànic d'aquell taller no deu haver llavat la seua _____ mai! En comptes de blava, ara és negra!

RTAGNOA

e) Si no li poses el _____ al xiquet, s'embrutarà la camisa nova.

TTEIP

f) Només et poses la _____ quan plou.

ADNGVARAI

g) De sobte, Miquel es va agenollar i va traure una caixa blava. Pensava que em volia demanar matrimoni, però en lloc d'un anell, quan vaig obrir la caixa, hi vaig trobar un _____ i unes _____.

LOJPNLE / RADCAERAS

h) No guanyem per a canviar-li els _____, ja torna a fer olor...

BQUOLRSE

i) Ara la moda entre els joves és dur _____ de _____. Pot haver-hi una cosa més estrofolària?

LANDLSXA / LELUVT

15. Sabries relacionar els mots sinònims del bloc A i del bloc B? Ves amb compte, no totes les paraules estan emparellades.

A	a) armilla	b) mitjons	c) capell	d) xandall	e) folre	f) xumet
----------	------------	------------	-----------	------------	----------	----------

B	a) barret	b) barnús	c) jupetí	d) xupló	e) cuir	f) calcetins
----------	-----------	-----------	-----------	----------	---------	--------------

16. Pots triar la paraula més adequada a aquestes definicions? Si hi tens cap dubte, pots consultar el Diccionari Normatiu Valencià [<http://www.avl.gva.es/lexicval/>] o el Diccionari de la llengua catalana [<https://dlc.iec.cat/>]:

1) Tireta amb un llaç fet al davant que es posa al voltant del coll cordada amb un gafet a la part del darrere.

a) botó de puny	b) arracades	c) corbata de llacet	d) penjoll
-----------------	--------------	----------------------	------------

2) Pell del bou i d'altres animals adobada i preparada per a diferents usos.

a) cotó	b) cuir	c) niló	d) vellut
---------	---------	---------	-----------

3) Jersei gruixut de llana.

a) dessuadora	b) xandall	c) granota	d) suèter
---------------	------------	------------	-----------

4) Petita obertura feta en una peça de roba per la qual es fa passar un botó cosit en una altra vora.

a) traú	b) folre	c) sivella	d) pitet
---------	----------	------------	----------

5) Conjunt de dues peces d'or o d'un altre material, una de les quals té un ganxet o pua que es fica en un forat, anell, etc., de l'altra i serveix per a subjectar dues vores de vestit o com a ornament.

a) fermall	b) arracades	c) botó de puny	d) armilla
------------	--------------	-----------------	------------

6) Peça de metall consistent en un marc travessat per un eix proveït d'una o més pues fixat a un dels caps d'un cinturó, a l'orella d'una sabata, etc., i per on es fa passar l'altre cap, que resta subjecte per mitjà de la pua o pues.

a) paraigua	b) fermall	c) folre	d) sivella
-------------	------------	----------	------------

7) Vestit d'una sola peça amb mànigues i camals.

a) jupetí	b) granota	c) xandall	d) capell
-----------	------------	------------	-----------

8) Teixit de seda, de llana, de cotó, etc., llis d'una cara i de l'altra cobert de pèl tallat o arrissat.

a) capell	b) cuir	c) vellut	d) pedaç
-----------	---------	-----------	----------

17. Escriu, davall de la imatge, el nom que hi correspon.

			
_____	_____	_____	_____
			
_____	_____	_____	_____

18. Completa els buits amb el mot adient tenint en compte les definicions que hi trobaràs. El context te'n donarà la pista, fixa't bé:

bròfec • esquerp • estalviador • gasiu • mandrós/peresós • poca-solta • set-ciències

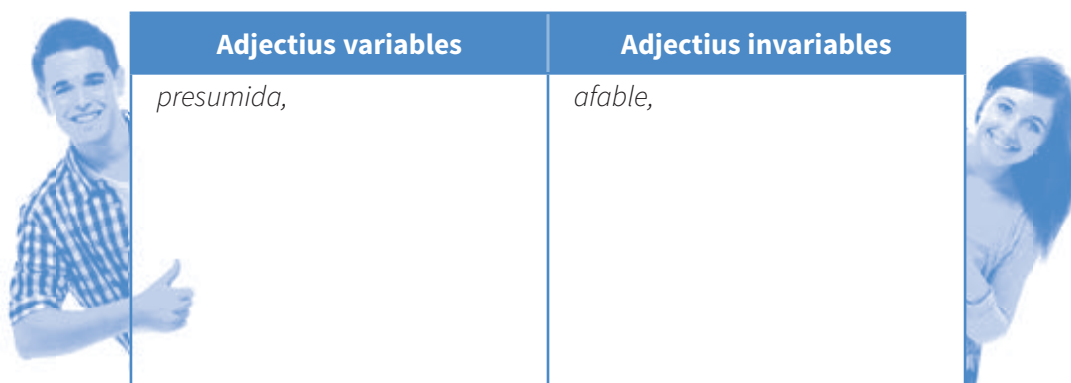
- a) Em sembla d'allò més curiós que Carles i Jordi siguin tan diferents sent bessons. Mentre que Jordi és un xiquet bonhomí i discret, Carles és un _____ [Que actua sense seny ni reflexió] i un _____ [Que es mostra irritable amb els que s'hi acosten]. De més aspres, més _____ [Ajust, aspre, grosser] i més taciturns n'hi ha pocs al món. Així i tot, això no és el pitjor, podria salvar-se si fora una persona sabuda i humil, però el cas és que tampoc ho és. No, Carles és un _____ [saberut] que es pensa que ho sap tot.
- b) Vinga Mireia, fes-me el favor i no sigues tan _____ [Que va amb un compte excessiu en les despeses]. Ja t'han pagat els diners que et devia l'empresa, no? Doncs vine a sopar! O és que el que et passa és que eres _____ [Que té, que mostra, peresa] i no vols eixir de casa? Ah! Ja deia jo que era això! Aleshores, si has d'estalviar per a l'entrada del pis nou, entenc que no vingues. Pobreta meua, de tan _____ [Que estalvia] que ets, et perds totes les festes...

III. PARAULES EN CONTRAST

19. Excepte en un cas, els mots de les sèries següents presenten un significat similar. Sabries trobar-ne l'intrús?

- a) presumit — vanitós — planer — presumtuós
- b) afable — cordial — bonhomiós — murri
- c) atarantat — flegmàtic — atabalat — aqueferat
- d) valent — poregós — intrèpid — coratjós
- e) matusser — hàbil — competent — capaç
- f) aqueferat — ocupat — enfeinassat — ociós

20. Classifica els adjectius anteriors segons si són variables o invariables. En el primer cas, escriu la forma del femení.

Adjectius variables	Adjectius invariables
<i>presumida,</i>	<i>afable,</i>

21. Subratlla la forma correcta de l'adjectiu en cadascuna de les frases següents.

- a) Vanessa sembla una persona molt *extrovertida/extravertida*, no trobes? No es pot negar que és una dona *afable i cordial*. No com Eva, que és més aviat tímida i *sorruda/sorruta*.
- b) Hilari té un encant especial i *encissador/encisador*. És tan *rissueny/rialler* que quan el veus se te'n va la pena que pugues tindre.
- c) Miquel és un *brétol/brètol* i sempre ho ha sigut. Això sí, quan alguna cosa li eixia torta, de seguida es tornava un *ploraner/ploraner*.
- d) *Optús/obtús* i *poca-solta/pocasolta*: es poden tindre unes qualitats pitjors?
- e) De tan *inocent/innocent* com és, de vegades para per *baxoca/bajoca*.
- f) No entenc com pot ser tan *abúlic/abhúlic* en aquest tema. No se suposa que li fa il·lusió anar-se'n a viure al pis nou? D'acord, tens raó, potser és que està *queferós/aqueferat*.
- g) Júlia és una sensevergonya/pocavergonya i una *presumptuosa/pressumptuosa*. L'únic que li importa és la seua imatge i que tot el món l'admire.

22. Classifica les paraules següents segons el significat. Troba en el llistat els sinònims i antònims dels adjectius de la graella. Fes atenció, potser una o més paraules poden incloure's en més d'un lloc.

forçut • espigat • bru • panxut • corpulent • bell • moreno • petit • prim • lleig
 escanyolit • pàl·lid • polit • xicotet • flac • esquifit • menut • gras • ben plantat

Relació	Significat				
	'alt'	'gros'	'robust'	'guapo'	'more'
Sinonímia	<i>espigat</i>				
Antonímia	<i>petit</i>				

23. Pots explicar les diferències que hi ha entre aquestes parelles de mots? Si trobes cap dificultat, pots consultar el Diccionari Normatiu Valencià [<http://www.avl.gva.es/lexicval/>] o el Diccionari de la llengua catalana [<https://dlc.iec.cat/>]. Després, escriu una frase en què utilitzes cadascun dels mots.

a) escanyolit/prim:

Frase amb *escanyolit*: _____

Frase amb *prim*: _____

b) pèl/cabell:

Frase amb *pèl*: _____

Frase amb *cabell*: _____

c) borni/guerxo:

Frase amb *borni*: _____

Frase amb *guerxo*: _____

d) flac/esquifit:

Frase amb *flac*: _____

Frase amb *esquifit*: _____

e) farfallós/botijós:

Frase amb *farfallós*: _____

Frase amb *botijós*: _____

24. Troba els equivalents en altres llengües dels adjectius anteriors. Consulta el Diccionari de la Llengua Catalana Multilingüe si cal [<http://www.multilingue.cat/>].

Valencià	Castellà	Anglès	Francès
escanyolit			
			mince
			poils
	pelo / cabello		
borni			
guerxo			
		thin	
	raqúitico		
		mumbler	
	tartamudo		

25. Llig aquest text i proposa una nova paraula que substituïska la que hi apareix destacada. Per fer-ho, atén les notes que trobaràs al marge.

Dissabte passat vaig entrar a casa i em vaig trobar Tània guisant amb el **(a) devantall** posat. Imagina com em vaig sorprendre quan es va girar i em vaig adonar que anava en **(b) bragues**, així és, com t'ho conte. Només duia les **(c) calces** damunt la roba interior. Per descomptat, ja m'imaginava el que ocreria després i no em vaig enganyar gens. Tot seguit, va eixir Pol amb el meu **(d) albornós**. “Seràs desvergonyit!”, li vaig dir sense miraments. “No teníeu la boda d’Amàlia?” “Sí, ara hi anem”, em va respondre Tània. Al cap d’uns minuts, va baixar Pol perquè l’ajudés a posar-se els **(e) gemelos** i la **(f) pajarita**. “No oblidés el **(g) cinturó**, Pol, que te l’has deixat a la cadira”. Quan ja estava preparat Pol, va baixar Tània plorant. Se li havia esgarrat el **(h) forre** del vestit. “D’acord, no passa res!”, li vaig dir per calmar-la, “ves al cosidor i dus-me fil de **(i) nylon**, crec que serà prou per a cosir la tela **(j) d’algodó**”. Ràpidament li vaig cosir la **(k) vorera** al vestit, li vam **(l) cordar** els botons, i li vam **(m) lligar** els cordons de les **(n) sabates de tacó**.

En un tres i no res estaven els dos anant cap al casament. Tània, tan bonica com és, amb un vestit **(o) bordat** per sa mare en un color rosa preciós i un **(p) brotze** d’or llampant. Pol, pel contrari, duia la **(q) hebilla** de la corretja solta i un dels botons, descosit, penjava del **(r) ojal**. Encara sort

que havien agafat el **(s)** [paraigües](#), perquè veient com està d'ennuolat el temps, potser encara tornarien a casa a **(t)** [secar-se la roba](#).

(a) Esmena el mot, **(b)** Troba un sinònim, **(c)** Troba un sinònim, **(d)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(e)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(f)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(g)** Troba un sinònim, **(h)** Esmena el mot, **(i)** Troba l'equivalent d'aquest anglicisme, **(j)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(k)** Esmena aquesta confusió semàntica, **(l)** Troba un sinònim, **(m)** Troba un sinònim, **(n)** Troba un sinònim, **(o)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(p)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(q)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(r)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(s)** Troba l'equivalent d'aquest castellanisme, **(t)** Esmena aquesta confusió semàntica.

a) _____	h) _____	o) _____
b) _____	i) _____	p) _____
c) _____	j) _____	q) _____
d) _____	k) _____	r) _____
e) _____	l) _____	s) _____
f) _____	m) _____	t) _____
g) _____	n) _____	

26. Encercla l'antònim de les paraules o frases subratllades.

- a) Marc és un xiquet molt intel·ligent.
obtús — decidit — tossut — extravertit — planer
- b) No sigues sorrut i acosta't a ella. De segur que et fa cas.
assenyat — polit — presumtuós — groller — extravertit
- c) Em sap molt de greu, però no el suporta: és un ploramiques.
nassut — alegre — faener — flegmàtic — esquifit
- d) Sergi és bastant poregós: fins i tot li fan por les papallones.
encisador — adust — bròfec — coratjós — viu
- e) No li agrada gens ni mica fer faena. És molt matusser.
sapastre — malfaerner — capaç — sompo — sorneguer
- f) És un poca-solta, mireu el que fa i l'edat que té.
assenyat — set-ciències — repel·lent — xato — gasiu

27. Corregeix els errors que trobes en les frases següents i reescriu-les.

a) Els cabells d'aquell gat és el més suau que he vist mai. No com el meu monyo que és aspre com una granera.

b) Hauràs de dur el xalec a la tintoreria si vols que estiga llest per al dissabte. Si no, hauràs d'anar en xàndall i sudadora a les conferències.

c) Josep és molt pressumtuós: li encanta pressumir dels diners que guanya.

d) No sigues inocent: Guillem és molt intel·ligent i molt sabi.

e) Si passes per casa, per favor, dus-me els bessons i la paixareta d'Enric.

f) Ets un sinvergüensa, et passes el dia sencer guaitant a la finestra: ets un cotilla.

g) Quim sempre ha sigut molt extrovertit i rissueny però, des que se li va morir el gatet, es passa el dia tancat a casa.

h) Víctor i Esperança són mare i fill, però Esperança té els cabells lisos i pelroigos i Víctor els té rissats i rosos.

i) Paula i Jaume han tingut una xiqueta de pell pàlida i amb el pèl onadat i bru.

j) Posa el panyal a Ona, que en un tres i no res haurem de posar-li també el baver per a dinar.

IV. MANERES DE DIR

28. Pots esbrinar quines expressions amaguen els enigmes següents? Troba-les amb les definicions de cadascun dels mots que les formen.

- a) [Anar de baix a dalt] + [Qualitat dels fenòmens visuals que depèn de l'efecte que produeixen sobre la retina les llums de diferent longitud d'ona] + [Part anterior del cap d'una persona]

Expressió: _____

- b) [Fer entrar dins d'un lloc] + [Òrgan de l'olfacte]

Expressió: _____

- c) [Vessar llàgrimes] + [Comparació] + [Pastís petit de pasta esponjosa]

Expressió: _____

- d) [Moure's pel propi pes amb un moviment de translació de dalt a baix] + [Part anterior del cap d'una persona] + [deshonor humiliant]

Expressió: _____

- e) [Posseir] + [Part dels cos que comprén des del canell fins a la punta dels dits] + [Fet trossos]

Expressió: _____

- f) [Posseir] + [Part dels cos que comprén des del canell fins a la punta dels dits] + [Amb una obertura]

Expressió: _____

29. Què volen dir les expressions anteriors? Relaciona-les amb els significats que trobaràs al requadre.

Ruboritzar-se • Ser un ploró • Avergonyir-se • Ser un xafarder • Ser destre • Ser balafiador

a) _____

d) _____

b) _____

e) _____

c) _____

f) _____

30. Uneix les expressions amb l'adjectiu que els correspon. Ves alerta, potser hi ha més d'una combinació possible.

- a) Ser intel·ligent
- b) Ser ximple
- c) Ser avar
- d) Ser flegmàtic
- e) Ser fanfarró
- f) Ser obtús
- g) Ser simple
- h) Ser xafarder
- i) Ser tranquil
- j) Ser abúlic
- k) Tenir barra

- 1) Ser un meninfot
- 2) Tenir el cap clar
- 3) Faltar-li una petxinada
- 4) Bufar en caldo gelat
- 5) Tenir cap
- 6) Tenir molta barra
- 7) Ser un doctor
- 8) Ficar el nas
- 9) Faltar-li un bull
- 10) Ser del puny estret
- 11) Tenir melsa

31. Per a descriure l'aspecte de les persones, disposem d'una gran quantitat de comparacions estereotipades. Series capaç de reconstruir les comparacions següents?

a) Roig com...	1) ...una paret
b) Blanc com... (x 2)	2) ...un fil d'or
c) Prim com...	3) ...la cera
d) Sord com...	4) ...un teixó
e) Alt com...	5) ...que pegar-li a un pare
f) Més lleig que... (x 2)	6) ...un fideu
g) Ros com...	7) ...la llet
h) Semblar...	8) ...una tomaca
i) Groc com...	9) ...la delicada de Gandia
j) Gros com...	10) ...una maça
	11) ...que un pecat
	12) ...un sant Pau

32. Fes ús de les expressions del requadre per reescriure les frases següents canviant el significat pel contrari del que volen dir. Hauràs de canviar la forma de les expressions perquè coincidisquen amb el context. Fixa't en l'exemple.

ser un secall • ser més viu que la fam • ser un tap de bassa • ser del puny estret
fer-se gros com un teixó • tenir coneixement • ser alt com un sant Pau
fer-se blanc com la paret • ser un destrellat • estar prim com un fideu

- a) Martí està molt gros des que ha començat a fer faena en aquell centre comercial.

Martí és un secall des que ha començat a fer faena en aquell centre comercial.

- b) A Núria li falta un bull, veus les coses que diu?

- c) Té molt de coneixement per a l'edat que té.

- d) Nyas, coca! Has vist Eugeni? Feia anys que no el veia! No ha canviat! És un tap de bassa!

- e) Marta té la mà foradada: has vist què ha regalat als seus nebots?

- f) Ara que ha començat a estudiar oposicions, Eva s'ha quedat amb la pell i l'os per l'ansietat que està patint.

- g) Si no coneixes la Montse, aviat sabràs qui és. Té molta melsa.

h) De la sorpresa, a Vicent li han pujat els colors a la cara!

i) Manel és alt com un pi, just com son pare.

j) Joana està grossa com un teixó, hauria d'anar al metge.

V. PASSATEMPS

33. Tradueix les frases següents.

a) Aunque no lo parezca, el hombre del tiempo ha dicho que va a llover. Coge el paraguas.

b) Compra hilo de nylon, es el más resistente y con él podremos arreglar también los ojales de tu chaleco.

c) No sé si el terciopelo es un buen material para hacer una gabardina.

d) Cuando se seque la ropa iré a casa de la abuela para que me entre la orilla del pantalón.

e) Ese cinturón de cuero tiene la hebilla rota. Tendremos que llevarlo al zapatero.

f) La pajarita que me ha regalado Víctor va a juego con los gemelos que me regaló Jordi el año pasado.

34. Completa els mots encreuats amb el vocabulari que hem vist al llarg de la unitat.

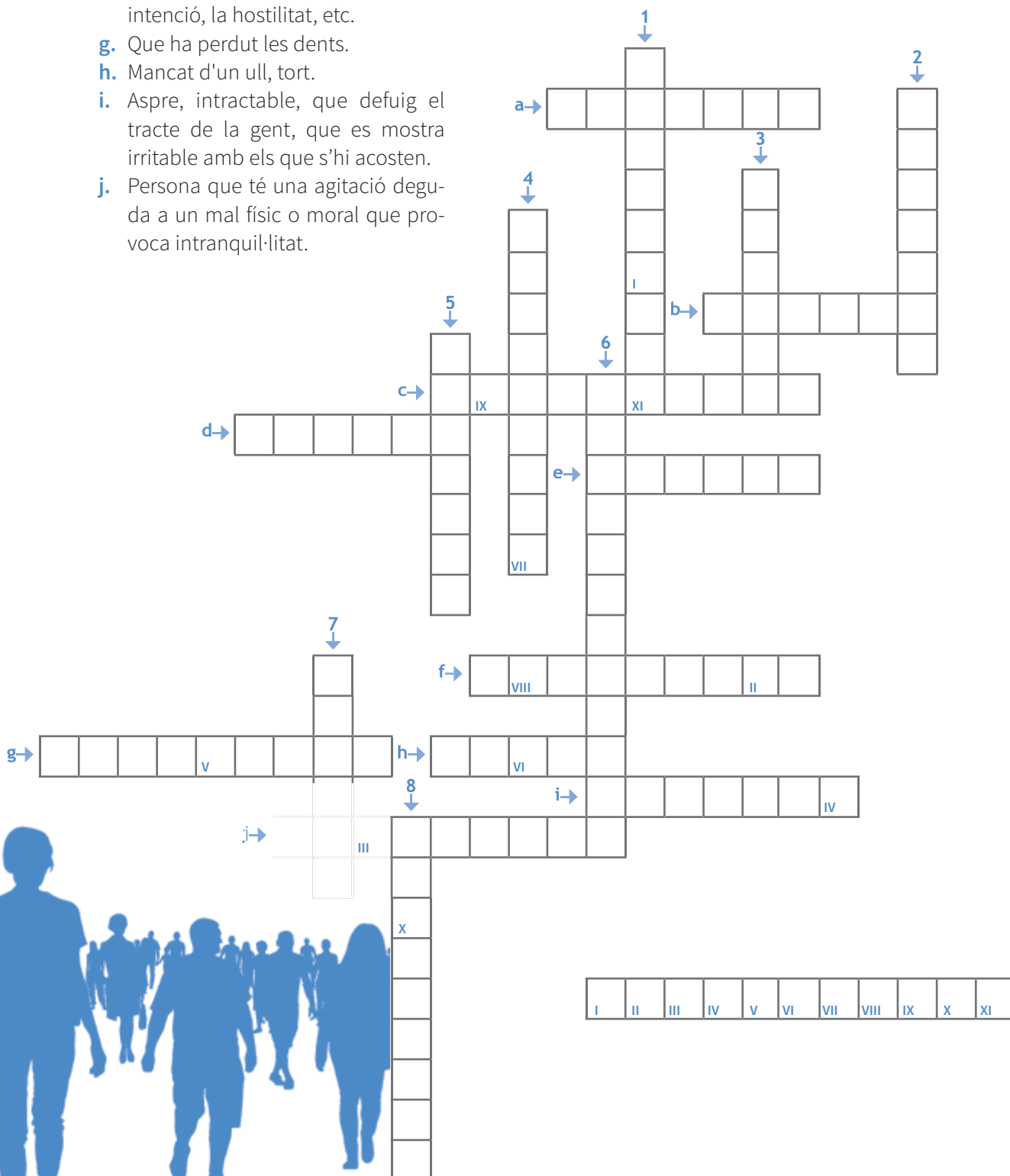
Vertical

1. Que té una locució poc clara per un problema en la parla.
2. Joia que penja.
3. Que mira d'una manera estràbica.
4. Ornament que es porta a l'orella.
5. Conjunt de dues peces que serveix per a subjectar dues vores d'un vestit o com a ornament.
6. Saberut
7. Que no ofereix dificultats, que és modest.
8. Que és tranquil, que té flegma.

Horitzontal

- a. Vestit d'una sola peça amb mànegues i camals.
- b. Persona sense escrúpol capaç de qualsevol mala acció.
- c. Que encisa.
- d. Ornamentar un teixit amb dibuixos fets amb passades d'agulla.
- e. Obstinat en les opinions, determinacions, etc.
- f. Que dissimula amb ironia la mala intenció, la hostilitat, etc.
- g. Que ha perdut les dents.
- h. Mancat d'un ull, tort.
- i. Aspre, intractable, que defuig el tracte de la gent, que es mostra irritable amb els que s'hi acosten.
- j. Persona que té una agitació deguda a un mal físic o moral que provoca intranquil·litat.

35. Completa les frases fetes següents. Per fer-ho, troba la paraula que hi manca a la sopa de lletres.

G	V	I	L	X	Q	P	W	C	Z	E	A	J	U	B	K	K	W	S	P
L	M	P	E	A	T	V	O	S	U	B	E	W	D	A	L	T	B	R	M
C	Y	R	M	X	D	N	E	X	O	R	M	F	R	B	O	F	R	V	Q
W	E	X	T	N	O	Q	L	G	X	G	I	D	C	L	B	A	U	Z	O
P	V	H	F	Y	T	P	A	R	E	J	E	J	G	H	J	Q	C	A	U
N	F	S	H	C	O	L	O	R	S	W	C	H	V	M	A	U	A	F	E
Q	M	M	R	V	R	S	K	Z	Q	U	A	D	R	A	T	E	D	V	M
O	L	W	C	Q	R	U	H	B	U	R	R	O	Q	Ç	C	T	U	R	B
R	J	R	S	D	H	F	I	D	E	U	M	T	L	A	I	A	W	H	X
U	H	U	Z	V	M	E	N	I	N	F	O	T	R	A	D	L	J	B	O
V	X	I	P	E	T	X	I	N	A	D	A	A	E	U	B	T	I	G	B
J	W	B	U	R	U	Y	E	Y	L	E	S	P	H	D	V	E	Y	U	L
A	G	T	N	G	D	E	T	U	T	L	H	T	X	E	G	M	Y	X	E
O	D	Y	Y	O	L	C	V	T	M	I	Y	Z	B	S	L	A	K	S	Q
D	M	W	K	N	L	Z	T	P	M	C	C	U	H	B	O	B	F	A	N
P	J	C	A	Y	D	U	D	W	R	A	P	R	Z	B	T	W	H	P	I
A	C	I	Z	A	R	Y	D	R	U	D	D	L	Q	T	J	T	J	Q	X
K	T	Q	T	E	N	Q	G	I	Y	A	B	O	D	K	E	I	W	U	J
G	A	N	F	Q	J	X	T	L	B	Q	I	T	O	B	C	F	R	V	E
A	X	Y	W	R	Y	K	A	R	Q	D	E	N	J	P	Z	Y	A	Q	G

a) _____
No veure'n tres dalt d'un _____

b) _____
Pujar els _____ cara

c) _____
Ésser un _____

d) _____
Ser més lleig que pegar-li a un _____

e) _____
Ser prim com un _____

- f) _____
Faltar-li una _____
- g) _____
Tenir el cap _____
- h) _____
Ser un _____ de bassa
- i) _____
Caure la cara de _____
- j) _____
Ser un _____
- k) _____
Ser sord com una _____
- l) _____
Ser _____ com un pi
- m) _____
Semblar la _____ de Gandia
- n) _____
Ser del _____ estret
- o) _____
Tenir-hi la _____ trencada

